NORAKSTS

LATVIJAS REPUBLIKAS AUGSTĀKĀ TIESA
SPRIEDUMS

Lieta Nr. A42699009
SKA – 390/2012

Rīgā 2012.gada 27.septembrī

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja senatore I.Skultāne
senatore J.Briede
senators J.Neimanis

piedaloties atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes - Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvim *E.H.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *J.S.* pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta lēmuma atcelšanu, sakarā ar *J.S.* kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2012.gada 5.janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – dienests) veica pieteicēja *J.S.* iedzīvotāju ienākuma nodokļa auditu par 2005., 2006. un 2007.gadu. Pieteicējam, papildus nomaksai budžetā aprēķināts iedzīvotāju ienākuma nodoklis, nokavējuma nauda un soda nauda.

Administratīvais process iestādē noslēdzās ar dienesta 2008.gada 22.novembra lēmumu Nr.19/32510 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums).

[2] Pieteicējs minēto lēmumu pārsūdzēja.

[3] Administratīvā rajona tiesa ar 2010.gada 27.augusta spriedumu pieteikumu noraidīja. Spriedums pamatots ar tālāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Pieteicējs, būdams SIA „*/Nosaukums/*" vienīgā amatpersona no SIA „*/Nosaukums/*" kontiem laikā no 2006.gada 31.augusta līdz 2007.gada 15.jūnijam kopsummā izņēma Ls 197 631,75, ko SIA „*/Nosaukums/*" kontos iemaksāja vairākas juridiskās personas.

Pieteicējs norādījis, ka naudu no kontiem viņš izņēmis kā fiziska persona un to nav deklarējis, bet lietā ir pierādījumi, ka izņemtā nauda ir saņemta kā aizdevums un atdota aizdevējiem. Līdz ar to izņemto naudu nevar uzskatīt par pieteicēja ienākumiem.

Lietā ir strīds par to, vai no SIA „*/Nosaukums/*" kontiem izņemtā naudas summa ir pieteicēja ieņēmumi, kas nav deklarēti un ir apliekami ar iedzīvotāju ienākuma nodokli.

[3.2] No likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 2.panta 1.punkta, 3.panta pirmās daļas, 7.panta, 8.panta trešās daļas 11.punkta un 9.panta izriet, ka fiziskajai personai, kura Latvijas Republikā ir guvusi ienākumus, ir jāmaksā no tiem iedzīvotāju ienākuma nodoklis, ja vien gūtie ienākumi saskaņā ar likumu nav atzīti par neapliekamiem ienākumiem.

[3.3] Ievērojot likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 22.panta pirmo daļu un 23.pantu, dienestam bija pamats veikt pārbaudi, lai noteiktu, vai pieteicējam nav deklarējami, ar nodokli apliekami ienākumi, kā arī izvērtēt tā rīcībā esošo informāciju.

[3.4] No SIA „*/Nosaukums/*" grāmatvedības dokumentiem nav konstatējams pieteicēja paskaidrojumu apstiprinājums, ka SIA „*/Nosaukums/*" kontos ieskaitītās naudas summas ir dažādu komercsabiedrību aizdevumi, un, ka pieteicējs tālāk šo naudu būtu aizņēmies no SIA „*/Nosaukums/*" un pēc tam bez SIA „*/Nosaukums/*" starpniecības būtu to atdevis komercsabiedrībām.

Arī no aizdevēju komercsabiedrību grāmatvedības dokumentiem nav konstatējamas debitoru saistības pret SIA „*/Nosaukums/*". Pamatots ir dienesta secinājums, ka aizdevēju komercsabiedrības amatpersonu un prokūrista apliecinājumi par naudas līdzekļu atdošanu ir pretrunā ar šo komercsabiedrību grāmatvedībā esošajiem dokumentiem.

[3.5] Atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8.panta trešās daļas 11.punktam un 31.^{3} panta pirmajai daļai no SIA „*/Nosaukums/*" kontiem izņemtā naudas summa ir atzīstama par pieteicēja ienākumu, no kura dienestam bija pienākums aprēķināt pieteicējam iedzīvotāju ienākuma nodokli.

[3.6] Soda nauda 50 procentu apmērā no nedeklarētās summas pieteicējam aprēķināta atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.panta pirmajā daļā noteiktajam.

[3.7] Nokavējuma nauda pieteicējam par laiku no 2007.gada 16.aprīļa (nodokļa iemaksas termiņš saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 19.panta 3.punktu) līdz 2008.gada 21.maijam (audita uzsākšanas diena) par 2006.taksācijas gadu un par laiku no 2008.gada 16.aprīļa (nodokļa iemaksas termiņš saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 19.panta 3.punktu) līdz 2008.gada 21.maijam (audita uzsākšanas diena) aprēķināta atbilstoši likuma „Par nodokļiem un nodevām" 29.panta otrajā daļā noteiktajam.

[4] Izskatot lietu sakarā ar pieteicēja apelācijas sūdzību, Administratīvā apgabaltiesa ar 2012.gada 5.janvāra spriedumu pieteikumu noraidīja. Apgabaltiesa pievienojās pirmās instances tiesas motīviem, norādot arī papildu apsvērumus.

[4.1] Pieteicējs gan 2006., gan 2007.gadā noslēdza aizdevumu līgumus ar vairākām komercsabiedrībām. Gandrīz visos aizdevumu līgumos bija ietverts nosacījums, ka SIA „*/Nosaukums/*" aizņēmumu atdod skaidrā naudā, naudas nodošanas un pieņemšanas faktam jābūt dokumentāri fiksētam.

Konstatējams, ka pieteicēja iesniegtajos apliecinājumos iztrūkst vairāki Ministru kabineta 1996.gada 23.aprīļa noteikumu Nr.154 „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr.154) 4.2.nodaļā minētie obligātie dokumenta oriģināla rekvizīti, kas nodrošina tā juridisko spēku. Līdz ar to šiem dokumentiem nepiemīt juridisks spēks.

[4.2] Atbilstoši Ministru kabineta 2003.gada 21.oktobra noteikumu Nr.584 „Kases operāciju uzskaites noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr.584) 8., 9. 10., 20. un 36.punktam pieteicējam izsniegtā aizdevuma atmaksas attaisnojošs grāmatvedības dokuments varēja būt vienīgi tās juridiskās personas, kurai aizdevums tika atmaksāts, skaidrās naudas ieņēmumu orderis.

[4.3] No SIA „*/Nosaukums/*" 2006.gada bilances konstatējams, ka SIA „*/Nosaukums/*" aizņēmumi 2006.gada bilancē netika reģistrēti, tādējādi liedzot dienestam izsekot SIA „*/Nosaukums/*" naudas plūsmai attiecīgajā gadā. Savukārt 2007.gada bilanci SIA „*/Nosaukums/*" nav iesniedzis.

[4.4] 2007.gadā SIA „*/Nosaukums/*" aizņēmuma Ls 76 334 apmērā atmaksu SIA „*/Nosaukums/*" skaidrā naudā vispār nedrīkstēja veikt, ņemot vērā likuma „Par nodokļiem un nodevām" 30.panta pirmajā daļā noteikto aizliegumu.

[4.5] Pieteicējam nokavējuma nauda par 2006.gadu aprēķināta par laika posmu no 2007.gada 16.aprīļa līdz 2008.gada 21.maijam.

Tātad tiesību normas, kas noteica nodokļu administrācijas tiesības aprēķināt pieteicējam nokavējuma naudu, jāaplūko redakcijā uz 2007.gada 15.aprīli.

No likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" $31.^3$ panta pirmās un otrās daļas izriet, ka likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" $31.^3$ pantā kā speciālajā tiesību normā attiecīgajā laika posmā bija paredzēta iespēja aprēķināt nokavējuma naudu par nesamaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli tikai tādos gadījumos, ja nodokļu administrācija bija pieņēmusi lēmumu, kurā tika noteikts pienākums nodokļu maksātājam samaksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli un soda naudu, bet nodokļu maksātājs šo pienākumu nav izpildījis.

Dienests pārsūdzētajā lēmumā atsaucās uz likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" $31.^3$ panta pirmās daļas normu redakcijā, kas bija spēkā no 2007.gada 11.decembra, nediferencējot normatīvo regulējumu par nokavējuma naudas aprēķinu atsevišķi par 2006. un 2007.gadu. Tomēr minētais nerada pārsūdzētā lēmuma prettiesiskumu šajā daļā, jo pamatnorma, pēc kuras nokavējuma nauda bija aprēķināma, ir likuma „Par nodokļiem un nodevām" 29.panta otrā daļa, uz kuru dienests kā uz pamatnormu atsaucās pārsūdzētajā lēmumā.

Konstatējams, ka likumdevējs attiecībā uz visiem valstī noteiktajiem nodokļiem likumā „Par nodokļiem un nodevām" no šā likuma spēkā stāšanas laika (no 1995.gada 1.aprīļa) ir noteicis vispārējo nodokļu maksātāju pienākumu tos savlaicīgi aprēķināt un samaksāt, kā arī noteicis nodokļu maksātājam, kurš nav savlaicīgi samaksājis nodokli, nelabvēlīgu seku iestāšanos par pienākuma nepildīšanu – nokavējuma naudas aprēķināšanu (likuma 29.panta otrā daļa).

Tā kā pieteicējam budžetā maksājamais iedzīvotāju ienākuma nodoklis tika aprēķināts 2008.gada 18.jūlijā, bet pienākums samaksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli par 2006.gadu pilnā apmērā bija līdz 2007.gada 15.aprīlim, izskatāmajā gadījumā ir jāpiemēro vispārējā likuma „Par nodokļiem un nodevām" normas par nokavējuma naudas aprēķinu, jo likumdevējs speciālajā likumā „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" nav noteicis, ka iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāji būtu atbrīvojami no pienākuma maksāt nokavējuma naudu par savlaicīgi neaprēķināto un nesamaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli.

Uz izskatāmo gadījumu nav attiecināma administratīvo tiesu nodibinātā prakse, ka, nosakot nodokļu maksātāju pienākumu maksāt nokavējuma naudu par laiku līdz 2007.gada 10.decembrim, nav piemērojama likuma „Par nodokļiem un nodevām"

29.panta otrās daļas norma, bet ir piemērojama speciālā likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" norma. Izskatāmajā gadījumā netiek pārkāpts Senāta spriedumā lietā Nr.SKA-107/2011 minētais tiesiskās drošības princips, kas pieprasa, lai jo īpaši noteikumi, kas nodokļu maksātājam uzliek maksājumus, būtu skaidri un precīzi, lai nodokļu maksātājs varētu nepārprotami zināt savas tiesības un pienākumus un tādēļ atbilstoši rīkoties, jo likuma „Par nodokļiem un nodevām" 29.panta otrajā daļā no šā likuma spēkā stāšanas dienas (no 1995.gada 1.aprīļa) ir noteikts pienākums nodokļu maksātājam, kurš nav savlaicīgi samaksājis valsts noteikto nodokli, maksāt arī nokavējuma naudu. Kā tika norādīts iepriekš, konkrētā nodokļa likuma noteiktā kārtība nedrīkst būt pretrunā ar „jumta" likumā noteikto.

Pienākums maksāt nokavējuma naudu par savlaicīgi nesamaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli par 2006.gadu ir noteikts vispārējā tiesību normā, un pieteicējs tāpat kā citi nodokļu maksātāji no šāda pienākuma nav atbrīvots.

[4.6] Pieteicējam nokavējuma nauda par 2007.gadu aprēķināta par laika posmu no 2008.gada 16.aprīļa līdz 2008.gada 21.maijam.

Tā kā dienests pieteicējam nokavējuma naudas aprēķinā par 2007.gada iedzīvotāju ienākuma nodokļa savlaicīgu nemaksāšanu vadījās no likuma „Par nodokļiem un nodevām" 29.panta otrās daļas tiesību normas, šāds aprēķins ir noteikts pamatoti un tiesiski.

[5] Par apgabaltiesas spriedumu pieteicējs iesniedza kasācijas sūdzību, kura pamatota ar tālāk minētajiem argumentiem.

[5.1] Lieta tika izskatīta bez pieteicēja klātbūtnes, neatkarīgi no viņa lūguma par lietas izskatīšanas atlikšanu. Tādējādi pieteicējam bija liegts izmantot Administratīvā procesa likuma 145.pantā garantētās tiesības pieteikt lūgumus un piedalīties pierādījumu pārbaudē. Līdz ar to tiesa ir pārkāpusi objektīvās izmeklēšanas principu.

[5.2] Tiesa nepamatoti piemēroja noteikumu Nr.154 tiesību normas. Darījumu spēkā esību regulē Civillikuma Ceturtā daļa – Saistību tiesības.

[5.3] Tiesa nepamatoti piemēroja noteikumu Nr.584 tiesību normas.

[5.4] Spriedumā nav norādīti argumenti par to, kāpēc pieteicēja iesniegtajiem rakstiskajiem pierādījumiem piešķirama mazāka ticamības pakāpe.

[6] Dienests savos paskaidrojumos norāda, ka pieteicēja kasācijas sūdzība ir noraidāma un apgabaltiesas spriedums atstājams negrozīts.

[7] Senāta tiesas sēdē dienesta pārstāvis kasācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

[8] Pieteicējs uzskata, ka, tā kā tiesa izskatīja lietu bez viņa klātbūtnes, viņam bija liegts izmantot Administratīvā procesa likuma 145.pantā garantētās tiesības pieteikt lūgumus un piedalīties pierādījumu pārbaudē. Līdz ar to tiesa pārkāpusi arī objektīvās izmeklēšanas principu un personas tiesību ievērošanas principu.

Senāts kasatora minēto argumentu atzīst par nepamatotu.

Pieteicēja tiesības, kuras noteiktas Administratīvā procesa likuma 145.pantā, tostarp tiesības piedalīties tiesas sēdē, pieteikt lūgumus, piedalīties pierādījumu pārbaudīšanā ir jāskata kopsakarā ar citām procesuālajām tiesību normām.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 214.panta pirmo daļu, ja uz tiesas sēdi nav ieradies kāds no administratīvā procesa dalībniekiem, tiesa sāk lietas izskatīšanu, ja vien saskaņā ar šā likuma 268. vai 269.pantu nav pamats to atlikt. Savukārt saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 269.panta 1.punktu tiesa var atlikt lietas izskatīšanu, ja nav iespējams izskatīt lietu tāpēc, ka nav ieradies kāds administratīvā procesa dalībnieks, kuram paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu.

Administratīvā procesa likuma 269.panta 1.punkts neuzliek tiesai pienākumu lietas izskatīšanu atlikt, bet piešķir tiesai rīcības brīvību izvērtēt, vai lietu iespējams izskatīt bez personas, kas nav ieradusies uz tiesas sēdi, klātbūtnes. Ja tiesa konstatē, ka lietu var izskatīt bez personas klātbūtnes, tai šādā gadījumā nav lietas izskatīšana jāatliek. Lietas atlikšanai vai neatlikšanai šādā gadījumā nav sakara ar to, vai persona uz tiesas sēdi nav ieradusies attaisnojošu vai neattaisnojošu iemeslu dēļ, bet gan, vai personas, kura nav ieradusies, klātbūtne tiesas sēdē ir nepieciešama lietas apstākļu noskaidrošanai. Ja lietas apstākļu noskaidrošana ir iespējama bez procesa dalībnieka klātbūtnes, tiesai nav pamata atlikt sēdi uz to aicinātās vai izsauktās personas neierašanās dēļ *(sk. Senāta 2006.gada 8.augusta lēmuma lietā Nr.SKA-402/2006 12.punktu; 2008.gada 29.maija sprieduma lietā Nr.SKA-228/2008 7.2.punktu; 2008.gada 30.jūlija sprieduma lietā Nr.SKA-461/2008 10.punktu; 2011.gada 7.janvāra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-104/2011 7.punktu; 2011.gada 1.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-107/2011 7.punktu).*

Turklāt lūgumus tiesai, tostarp par liecinieku uzaicināšanu pieteicējs varēja izteikt arī līdz tiesas sēdei. Taču, kā izriet no lietas materiāliem, pieteicējs to nav darījis, kā arī apelācijas sūdzībā paudis viedokli, ka visus pierādījumus lietā jau ir iesniedzis un ka no liecinieku aicināšanas tiesā atteicies.

[9] Kā jau atzīts Senāta praksē, Civillikuma normas, kas regulē civiltiesiskos darījumus, nav ņemamas vērā, nosakot attiecības, kas pastāv publisko tiesību jomā starp valsts pārvaldes iestādi un privātpersonu – nodokļu maksātāju. Līgumi, kas noslēgti privāto tiesību jomā, vien nevar kalpot par kritēriju attiecīgā lēmuma pieņemšanai nodokļu sfērā. Vērtējot darījumu no nodokļu tiesību aspekta, dienestam tas ir jāvērtē, ņemot vērā attiecīgā nodokļa tiesisko regulējumu (*sk. Senāta 2006.gada 11.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-121/2006 9.punktu; 2011.gada 12.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-436/2011 10.punktu; 2012.gada 16.aprīļa lēmuma lietā Nr.SKA-325/2012 8.punktu; 2012.gada 3.maija lēmuma lietā Nr.SKA-343/2012 12.punktu*).

Līdz ar to apgabaltiesa pamatoti piemērojusi noteikumus Nr.154 un noteikumus Nr.584, vērtējot pieteicēja iesniegtos dokumentus – komersantu amatpersonu apliecinājumus par naudas saņemšanu – un atzīstot, ka tie nav pieļaujami un ticami pierādījumi skaidras naudas iemaksām komercsabiedrībām.

Apgabaltiesa, ņemot vērā arī rajona tiesas sprieduma argumentus, kuriem apgabaltiesa pievienojās, ir vērtējusi visus lietā esošos pierādījumus, kā arī argumentējusi, kāpēc vieniem dota priekšroka salīdzinot ar citiem, proti, kāpēc pieteicēja iesniegtie pierādījumi nav ticami un ir noraidāmi.

[10] Līdz ar to kasācijas sūdzības argumenti nerada šaubas par apgabaltiesas sprieduma tiesiskumu un nevar būt pamats sprieduma atcelšanai.

[11] Apgabaltiesa atzinusi, ka, nosakot pieteicēja pienākumu maksāt nokavējuma naudu par 2006.gadu, kas aprēķināta par laika posmu no 2007.gada 16.aprīļa līdz 2008.gada 21.maijam, ir jāpiemēro vispārējā likuma „Par nodokļiem un nodevām" normas, jo likumdevējs speciālajā likumā „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" nav noteicis, ka nodokļa maksātāji būtu atbrīvojami no pienākuma maksāt nokavējuma naudu. Tāpēc uz izskatāmo gadījumu neesot attiecināma Senāta atziņa, ka vispārējā likuma „Par nodokļiem un nodevām" 29.panta otrās daļas vietā ir jāpiemēro speciālā likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normas. Apgabaltiesa arī norādīja, ka nokavējuma naudas aprēķināšanas kārtība likumā „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"

nav noteikta. Tomēr vispārējā tiesību normā ir noteikts pienākums maksāt nokavējuma naudu. Līdz ar to nodokļu maksātāji nav atbrīvoti no pienākuma maksāt nokavējuma naudu par laikus nesamaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli.

Senāts neatkāpjas no atziņām, kas izteiktas 2011.gada 1.jūnija spriedumā lietā Nr.SKA-107/2011 par nokavējuma naudas piemērošanu līdz 2007.gada 8.novembra grozījumiem likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli". Minētās atziņas konsekventi un pastāvīgi tiek izmantotas Senāta judikatūrā (*sk. Senāta 2011.gada 17.jūnija spriedumu lietā Nr.SKA-19/2011; 2011.gada 9.decembra spriedumu lietā Nr.SKA-582/2011; 2012.gada 8.jūnija spriedumu lietā Nr.SKA-86/2012; 2012.gada 24.augusta spriedumu lietā Nr.SKA-260/2012*).

Taču šajā lietā ir saskatāmi atšķirīgi apstākļi, līdz ar ko Senāts atzīst, ka apgabaltiesa pareizi noraidījusi arī pieteikumu daļā par nokavējuma naudu, lai arī spriedumā nav atsaukusies uz likuma "Par nodokļiem un nodevām" 32.panta pirmo daļu, ar kuru ir pamatots pārsūdzētais dienesta lēmums daļā par nokavējuma naudas aprēķināšanu.

Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 32.panta pirmā daļa redakcijā, kas ir spēkā no 2007.gada 1.janvāra (tātad bija spēkā tajā laikā, par kuru šajā lietā aprēķināta nokavējuma nauda par 2006.gadu), noteic, ja nodokļu maksātājs, pārkāpdams nodokļu likumu prasības, samazinājis budžetā iemaksājamo nodokļu apmēru, nodokļu administrācija nodokļu revīzijas (audita) rezultātā aprēķina un par labu budžetam no nodokļu maksātāja piedzen samazināto nodokļu summu, *nokavējuma naudu* un soda naudu.

Savukārt likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" šāda satura tiesību norma, proti, par nokavējuma naudas aprēķinu par laiku, sākot no nodokļu samaksas pienākuma iestāšanās, tika ietverta tikai ar 2007.gada 8.novembra grozījumiem. Taču, tā kā likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" laikā no 2007.gada 1.janvāra līdz 2007.gada 11.decembrim, kad stājās spēkā iepriekš minētie grozījumi, nebija noteikts iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja atbrīvojums no pienākuma maksāt nokavējuma naudu, ko noteic likuma "Par nodokļiem un nodevām" 32.panta pirmā daļa, nokavējuma naudu dienests konkrētajā lietā pamatoti aprēķinājis atbilstoši šai vispārējai tiesību normai.

[12] Ievērojot iepriekš minētos argumentus, Senāts atzīst, ka apgabaltiesas spriedums atstājams negrozīts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta 1.punktu un 351.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

Atstāt negrozītu Administratīvās apgabaltiesas 2012.gada 5.janvāra spriedumu, bet *J.S.* kasācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja senatore	*(paraksts)*	I.Skultāne
Senatore	*(paraksts)*	J.Briede
Senators	*(paraksts)*	J.Neimanis

NORAKSTS PAREIZS

Senatore I.Skultāne

Rīgā 2012.gada 27.septembrī